

Valoració del COIBA davant la gestió infermera de la demanda

L'Associació Balear d'Infermeria Comunitària va celebrar el divendres 3 de febrer la taula redona: 'Gestió infermera de la demanda a AP, per què genera debat?', on va participar l'assessor jurídic del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de les Illes Balears (COIBA), José María Fernández. En la seva intervenció, el missger va aportar a la taula una perspectiva legal de la gestió infermera de la demanda, les responsabilitats i la protecció jurídica i legal d'aquestes professionals d'AP en una part tan important de la seva pràctica diària.

L'assessor, gràcies als seus coneixements específics adquirits arran de la seva col·laboració amb el Col·legi, es va centrar en aclarir alguns dubtes sorgits en la publicació dels darrers protocols. Segons va explicar detalladament, les actuacions de les infermeres en aquest projecte formen part de les seves competències.

Aquestes, estan regulades per la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, els articles 7.1 i 7.2.a, la qual atribueixen a aquestes professionals "la direcció, avaluació i prestació de les cures d'infermeria orientades a la promoció, manteniment i recuperació de la salut, com també a la prevenció de malalties i discapacitats"; tot això "dins l'àmbit d'actuació pel qual els faculta el seu corresponent títol, en les diferents fases del procés d'atenció a la salut, i sense perjudici de la competència, responsabilitat i autonomia pròpies dels diferents professionals que intervenen en aquest procés".

En aquesta mateixa trobada, l'assessor legal va reafirmar que les actuacions de les infermeres en aquest protocols no envaeixen competències d'altres professions sanitàries. L'observació i exploració física necessàries per a la recollida d'informació formen part de les competències infermeres incloses en l'etapa de valoració del procés de cures.

Representants de la Junta de Govern del COIBA varen assistir en aquest debat, ja que es tracta d'una qüestió de rellevància pel món infermer. La Junta, la qual no pot estar més a favor de qualsevol iniciativa que impliqui el desenvolupament competencial de les infermeres, especifica que en el cas del programa de Gestió infermera de la demanda de la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca, serà necessària una optimització adequada de recursos tenint en compte que la funció principal de l'Atenció Primària és la prevenció i la promoció de la salut. I, en relació això, manifesten la seva preocupació davant el fet de que l'orientació de l'APS estigui supeditada a patologies i no en base a necessitats generadores de salut en la població. Per altra banda, també cal tenir en compte que els temps que les infermeres dediquin a la gestió de la demanda no es pot fer en detriment de l'atenció a la cronicitat, l'atenció domiciliària i l'educació per a la salut en el centre i la comunitat.

És necessari un canvi de model de l'APS que s'ha de construir amb la participació de la ciutadania i que ha de tenir en compte els determinants de la salut. Perquè el compromís de les infermeres i la nostra responsabilitat és la cura de la salut: i les infermeres sabem que la pobresa, la desigualtat i les limitacions en l'accés als sistemes de salut afecten greument la salut de la població.

Pel que fa als protocols, l'actuació infermera ha de tenir com a objectiu respondre des del seu àmbit competencial. La valoració de la persona, la identificació de problemes de salut i la resolució s'ha de fer des del punt de vista de l'aportació específica de la infermera, i la realitzarà utilitzant la metodologia pròpia que la comunitat científica ha reconegut com a procés infermer. L'observació i exploració física necessàries per a la recollida d'informació incloses han d'estar orientades a les cures infermeres.

A més, aquest projecte haurà de garantir la longitudinalitat de l'atenció, valor fonamental de l'APS, i mantenir una infermera de referència que realitzi el seguiment del procés. Per a això és imprescindible que es garanteixi el model de lliure elecció d'infermera i l'adscripció de la població i que es potenciï una cartera de serveis que li permeti al ciutadà identificar la seva infermera i quin tipus d'intervencions realitza per a respondre a la demanda assistencial.

María José Sastre Perea
Presidenta